

Утвърдил:

Божана Георгиева

Директор на СУ „Д.

На основание заповед № РД - 611 /12.09.2025 г.

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА
ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ
В СУ“Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“
за учебна 2025-2026 г.**

С настоящия механизъм е запознат Педагогическия съвет на свое заседание от 11.09.2025г.

1

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕТО НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Настоящият Механизъм за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците в Средно училище “Д-р Петър Берон”, град Тополовград, е изготвен на основание чл. 174, ал. 2, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с Наредбата за приобщаващото образование.

Принципи, ценности, философия

Развитието на училищната общност в Средно училище “Д-р Петър Берон”, град Тополовград се основава на разбирането за мисията на съвременното училище да постигне осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребностите на всички ученици чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участието им във всички аспекти на живота на общността.

Приемането на ценността на всяко различие и правото на всеки ученик на образование, подкрепа, изява и развитите е институционална ценност, която се приема и отстоява от всички участници в образователния процес.

Важен принцип в дейността на училището е гарантирането на правото на достъп на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните потребности.

Механизмът е елемент от цялостната политика на Средно училище “Д-р Петър Берон”, град Тополовград за подкрепа за личностно развитие на учениците в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

2

Цел, задачи

Основна цел на Механизма е да утвърди училището, като формира единен модел на взаимодействие на всички участници в образователния процес за осигуряване на учениците на обща подкрепа за личностно развитие и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Механизмът цели да допринесе за по-доброто организиране, координиране и сътрудничество между всички педагогически специалисти в предоставянето на подкрепа за личностно развитие. Негова неделима част е алгоритъма за прилагането му със съответни приложения. Основна задача на педагогическия екип на СУ “Д-р Петър Берон”, град Тополовград е прилагане на цялостен училищен подход при предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, като полага последователни и координирани усилия за идентифициране потребностите от подкрепа на всеки ученик и участва в създаване на подкрепяща среда в училището.

В училището приоритетно се работи в следните направления:

- а) **превенция** – ранно оценяване, превенцията на обучителните затруднения и проблемното поведение, риск от ранно отпадане;
- б) **идентифициране на различията** – ученици с индикации за изявени дарби, хронични заболявания, в риск, със специални образователни потребности; преценяване на необходимата подкрепа за личностно развитие – обща или допълнителна;
- в) **интервенция** – рехабилитация, терапевтична работа с ученици със специални образователни потребности, психологическа подкрепа на ученици в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби;

- г) консултиране на ученици, учители, родители и др.
- д) подкрепа за развитие на ученици, които напредват значително по-бързо в своето развитие в областта на науката, технологиите, изкуството или спорта.
- е) поддържане на добър психо климат и осигуряване условия на непрекъснатост на обучението в условията на извънредно положение

II. СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа за личностно развитие (ОПЛР) е предназначена за всички ученици, предоставя се от учителите и от другите педагогически специалисти в училището – психолог и ресурсни учители. Насочена е към развитие на потенциала на всеки ученик и включва:

- 1) екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- 2) допълнително обучение по учебни предмети;
- 3) допълнителни модули за ученици, които не владеят български език;
- 4) допълнително консултиране по учебни предмети;
- 5) кариерно ориентиране на учениците;
- 6) занимания по интереси;
- 7) грижа за здравето;
- 8) поощряване с морални и материални награди;
- 9) дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- 10) ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- 11) логопедична работа.

3

III. ФОРМИ НА ОБЩА ПОДКРЕПА

1. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти е насочена към:

- 1.1. Обмяна на информация, опит и добри практики между педагогическите специалисти в училището за екипна работа с учениците;
- 1.2. Създаване на подходящ екип и планове за развитие на учениците за конкретен случай;
- 1.3. Провеждане на срещи за запознаване на родител на ученик по конкретен случай;
- 1.4. Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.

2. Консултирането по учебни предмети

- 2.1. Изготвяне на график за всеки учебен срок за провеждане на консултации по всички предмети във време извън редовните учебни часове, утвърждаване на графика от Директора;
- 2.2. Запознаване на родители и ученици с графика за консултации;
- 2.3. Попълване в електронния дневник за проведени консултации от всеки учител

3. Превенцията на обучителните затруднения в училището включва:

- 3.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти с цел споделяне и обсъждане на информация за идентифициране на обучителни затруднения и набелязване на конкретни мерки за преодоляването им: Допълнително обучение по учебните предмети, по които конкретен ученик има затруднения и консултиране;
- 3.2. Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които

имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет, , които са отсъствали от училище повече от 10 учебни дни по уважителни причини, за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа и/или за компенсиране на липсата на взаимодействие на учителя с ученици, които се обучават несинхронно от разстояние в електронна среда при условията на чл. 115а, ал. 4 от ЗПУО.

Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност от 60 до 120 учебни часа годишно.

Допълнителното обучение по учебен предмет може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 80 учебни часа.

За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

4. Карьерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности:

4.1. За информиране на:

- видовете подготовка в училищното образование, профилите, специалностите от професии;

- институциите в системите на предучилищното и училищното образование, професионалното образование и обучение и висшето образование и условията и реда за прием на ученици и студенти;

- динамиката и потребностите на пазара на труда.

4.2. За консултиране насочено към:

- разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия;

- формиране на умения за планиране на учебното и личното време;

- формиране на умения за планиране на кариерното развитие;

- преодоляване на грешки, свързани с избора на образование и професия от учениците;
- решаване на вътрешни и външни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

4.3. За индивидуална и групова работа отнасяща се до:

- подобряване на мотивацията на учениците за учене и професионална реализация;

- провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;

- формиране на нови умения за социално включване и мобилност.

4.4. За работа по програми за кариерно ориентиране:

- с ученици от V до XII клас - за подготовка за преход към по-висока степен на образование или за участие на пазара на труда;

- с ученици от отделни целеви групи - застрашени от отпадане от училище, талантили ученици, ученици със специални образователни потребности, ученици с проблемно поведение и др.;

- за интегриране на ученици отпадналите от училище;

5. Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор, други, насочени към:

- Мотивиране и стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравето и интеркултурното образование, образованието за устойчиво

развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;

- Участие в образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно ниво;

- Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка по учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети по учебни програми, утвърдени от директора на училището.

6. За библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищните библиотеки и/или чрез училищни информационни центрове, които осигуряват свободен достъп на учениците до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навики за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

7. Грижата за здравето на учениците се осъществява чрез дейността на медицинското лице в училището, с което се създават условия за достъп на учениците до медицинско обслужване.

8. Поощряване на учениците с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност.

9. Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение се изразява във включване на отделни ученици в съответни дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа, която включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;
- извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;
- работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

В случаите, когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му в тримесечен срок от предоставянето, класният ръководител на ученика запознават родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученика.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Допълнителна подкрепа за личностно развитие (ДПЛР) се предоставя на ученици от училището, за които Екипа за подкрепа за личностно развитие са оценили индивидуалните им потребности и са ги идентифицирали като ученици :

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с хронични заболявания;
- с изяви дарби.

В зависимост от установените индивидуални потребности на учениците се организира

предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие (ДПЛР), както и нейната продължителност (чл. 82 от НПО), интензивност и специалисти, които ще окажат подкрепата.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- ✓ Работа с ученик по конкретен случай.
- ✓ Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания.
- ✓ Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти.
- ✓ Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания.
- ✓ Ресурсно подпомагане (чл. 109 от НПО)

Съгласно чл. 108 от Наредбата за приобщаващо образование (НПО) и в зависимост от индивидуалните потребности на учениците училището осигурява специалисти за допълнителна подкрепа за личностно развитие.

IV. ПРОЦЕДУРА ЗА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПРЕВЕНЦИЯТА НА ОБУЧИТЕЛНИТЕ ЗАТРУДНЕНИЯ ИЛИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСИЛИЕТО И ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРОБЛЕМНОТО ПОВЕДЕНИЕ

1. Подаване на:

- Мотивирано предложение от учител за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученик с обучителни затруднения - Приложение 1/
- Мотивирано предложение от класен ръководител за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученик с проблемно поведение - Приложение 1.1/

Мотивираното предложение може да бъде подадено от класен ръководител, учител или родител, установил необходимост от обща подкрепа за личностно развитие за конкретен ученик.

Мотивираното предложение се входира и се предоставя на координатора, който определя среща за разговор и скип. На тази среща се определят най-подходящите мерки и потребностите за преодоляване на обучителните затруднения и/или проблемното поведение на конкретния ученик/клас – Приложение 4./

2. Със своя заповед по предложение на координатора, директорът определя учениците, утвърждава предложените дейности за обща подкрепа и график на дейностите.

3. Класният ръководител и/или учителят информира родителя на ученика не по късно от 7 дни преди началото за предстоящата ОПЛР писмено на адрес по местоживеене или по електронна поща на родител, както следва:

– При обучителни затруднения се изпраща уведомление до родител – Приложение 2./ (чл. 31 от НПО) и протокол от срещата – Приложение 3./

– При проблемно поведение се изпраща уведомление до родител – Приложение 2.1./ и иницира среща с родителя, на която изготвя Протокол – Приложение 3.1./

4. В рамките на утвърдения от директора график, екипът за обща подкрепа за личностно развитие проследява напредъкът за всеки случай, като в рамките на определения срок на заседание, обсъждат ефективността на дейностите за обща подкрепа и се анализират резултатите. Въз основа на направения анализ се предприемат действия, както следва:

– има напредък, постигната е конкретната цел - обсъждат се резултатите и се взема решение

за преустановяване на конкретните дейности. Председателят на екипа за обща подкрепа за личностно развитие изготвя доклад, който предава на Координатора с предложение за прекратяване на обща подкрепа за личностно развитие **/Приложение 5./**

→ ако има напредък, но не е постигната конкретната цел - предприетите конкретни мерки се актуализират, прилагат се и отново за определен период от време, след което отново се прави оценка за напредъка;

→ всяко заседание на екипът за обща подкрепа се документира с протокол. При установяване на липса на напредък от планираните към момента дейности, се предлага възможност за оказване на **ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.**

5. След всеки анализ на резултатите на развитието на ученика екипът за обща подкрепа следва да запознае родителя.

6. Конкретните мерки и дейности се вписват в дневника на класа в частта, отнасяща се до общата подкрепа за личностно развитие. Екипът за обща подкрепа събира всички документи придружаващи процеса на обща подкрепа на всеки ученик, писмените работи, домашните работи и др. , и при приключване на дейностите ги предава на координатора по чл. 7 от НПО.

V. ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение 1. - Мотивирано предложение от учител при обучителни затруднения

Приложение 1.1 - Мотивирано предложение от учител за ученик с проблемно поведение

Приложение 2. - Уведомление до родител за стартиране на ОПЛР при обучителни затруднения

Приложение 2.1. - Уведомление до родител за стартиране на ОПЛР с проблемно поведение

Приложение 3. - Протокол от среща с родител на ученик с обучителни затруднения

Приложение 3.1. - Протокол от среща с родител на ученик с проблемно поведение

Приложение 4. - Протокол от заседание на екипа за обща подкрепа

Приложение 5. - Доклад от председателя на екипа за обща подкрепа за проследяване на напредъка в развитието на ученика

7